

Puukentsefaliidi viiruse vastased IgM ja IgG (S-TBEV IgM, CSF-TBEV IgM, S-TBEV IgG, CSF-TBEV IgG)

Immuunanalüüsi osakond, tel. 731 9332

Puukentsefaliit (*tick-borne encephalitis*) on viiruslik (tekitaja kuulub flaviviiruste perekonda) nakkushaigus, mis levib puugihammustuste kaudu. Puugid on viiruse vaheperemeesteks, saades nakkuse enamasti metsloomadelt ja -lindudelt. Puugihooaeg kestab tavaliselt aprillist oktoobrini. Haigus kulgeb kahe faasis: 1) 1–2 nädalat peale puugihammustust tekib esimene vireemiline faas palaviku ja „gripitaolise“ haiguspildiga, mis kestab kuni nädala; 2) 2–10 päeva pärast tekib 20–30% haigetest teine vireemiline faas neuroloogiliste nähtudega. Haiguse läbipõdemine annab eluaegse immuunsuse.

Spetsiifilised antikehad (IgM ja IgG) tekivad umbes nädal peale nakatumist. IgM antikehad võivad püsida mitmeid kuid (tuleb silmas pidada, et IgM tüüpi antikehad võivad püsida ka mitmeid päevi pärast kahte esimest vaktsinatsiooni). IgG antikehad püsivad eluaegselt.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	Seerum: geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti (kollane kork). Kui proovi ei saa samal päeval laborisse saata, tuleb katsuti tsentrifuugida. Liikvor: lisandita katsuti (värvitu kork)
Säilivus	Seerum/liikvor +4 °C neli kuni viis päeva, -20 °C kuid

Analüüsi tegemise aeg: kaks korda nädalas

Analüüsimeetod: ensüüm-immuunsorptsioonmeetod (ELISA)

Vastuse vorm

Positiivne/negatiivne/piiripealne

Näidustus ja kliiniline tähendus

Puugihammustusejärgne haigestumine.

Reeglina on hospitaliseerimise ajal (haiguse 2. faas) võetud analüüsis seerumist määratavad nii IgM kui IgG tüüpi antikehad. Üksikutel juhtudel, kui positiivsed on ainult IgM tüüpi antikehad, tuleb IgG tekke kontrollimiseks ja diagnoosi kinnitamiseks võtta kordusanalüüs. Liikvorist on antikehad määratavad haiguse kliinilise avaldumise ajal 50%-l juhtudest, kümne päeva möödudes juba praktiliselt kõigil patsientidel.

Harva võib puukentsefaliit tekkida selle vastu vaktsineeritud inimesel. Sellisel juhul võivad antikehad tekkida tavapärasel viisil, kuid mõnikord eelneb IgM tekkele kõrges tiitris IgG teke.

Ainult IgG antikehade esinemine viitab läbipõetud infektsioonile või tõhusale vaktsinatsioonile.

Puukentsefaliidi viiruse vastaste IgG tüüpi antikehadega võivad ristreaktsioone anda teised flaviviirused (kollapalavik, dengue palavik, jaapani entsefaliit, Lääne-Niiluse palavik) nii põdemise kui vaktsineerimise järgselt.

Ene Laja